

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА
ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради
університету
28 серпня 2023 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова
методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

_____ 2023 року
м.п.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА
НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
для підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю
281 Публічне управління та адміністрування, галузі знань 281 Публічне управління та
адміністрування (для денної та заочної форми навчання)

м. Хмельницький
2023

РОЗРОБНИЦЯ:

професорка кафедри міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук, професорка Олена ЧЕРНЯК «26» серпня 2023 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права «28» серпня 2023 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри, міжнародного та європейського права, кандидатка юридичних наук, доцентка Світлана ЛОЗІНСЬКА «28» серпня 2023 року

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		3
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни		3
1.2.	Лекції		4
1.3.	Семінарські заняття		5
1.4.	Самостійна робота студентів		7
1.5.	Вимоги до самостійної роботи		7
1.6.	Підсумковий контроль		7
2.	Схема нарахування балів		8
3.	Рекомендовані джерела		10
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		11

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна, заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
			Лекції	(прак) Сем.	Лабор.	Інза.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8
	Правовий статус науково-педагогічних, наукових працівників в закладах вищої освіти та наукових установах	23	2	2	-	-	19
	Професійна діяльність науково-педагогічних працівників	23	2	2	-	-	19
	Характеристика нормативно-правового забезпечення організації та здійснення наукової діяльності в Україні	21	2	-	-	-	19

	Організаційно правове забезпечення наукової діяльності науково-педагогічного працівника	23	2	2	-	-	19
	Всього годин:	90	8	6	-	-	76

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Правовий статус науково-педагогічних, наукових працівників в закладах вищої освіти та наукових установах	2
1.1.	Нормативно правова база науково-педагогічної та наукової діяльності в закладах вищої освіти	
1.2.	Регулювання трудових відносин в закладах вищої освіти та наукових установах	
1.3.	Оплата праці науково-педагогічних працівників. Врахування наукового стажу. Право на додаткові винагороди та пільги, матеріальне і моральне стимулювання їх праці.	
1.4.	Права та обов'язки учасників освітнього процесу	
1.5.	Вимоги до наукових та науково-педагогічних працівників.	
2.	Професійна діяльність науково-педагогічних працівників	2
2.1.	Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти.	
2.2.	Планові та звітні документи науково-педагогічних працівників	
2.3.	Відповідність науково-педагогічних працівників ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності	
2.4.	Аудиторні навчальні заняття	
2.5.	Обов'язки науково-педагогічного працівника з організації та проведення практики студентів	
2.6.	Керівництво курсовими та атестаційними роботами.	
2.7.	Участь науково-педагогічних працівників в акредитації освітніх програм	
3.	Характеристика нормативно-правового забезпечення організації та здійснення наукової діяльності в Україні	2
3.1.	Загальні засади наукової діяльності в Україні	
3.2.	Конституційно-правові гарантії наукових досліджень. Закони України про наукову діяльність. Підзаконні акти: постанови Верховної Ради України, постанови Кабінету Міністрів України, Укази Президента України, накази Міністерства освіти і науки України, що регулюють наукову діяльність.	
3.3.	Склад і підготовка наукових кадрів. Суб'єкти наукової діяльності. Державна атестація наукових установ.	
3.4.	Наукова діяльність у системі вищої освіти.	

4.	Організаційно правове забезпечення наукової діяльності науково-педагогічного працівника	2
4.1. 4.2. 4.3. 4.4.	Вимоги до наукової діяльності науково-педагогічного працівника Оформлення звітів про результати наукової роботи Моніторинг впровадження результатів науково-дослідної роботи Наукові ступені та вчені звання. Позбавлення наукових ступенів. Розгляд апеляцій	
	Усього	8

1.3. Семінарські заняття

Рекомендована безпосередня присутність на практичних заняттях.

Оцінка за заняття формується за рахунок поєднання балів за відповідь на теоретичні запитання та за опанування практичної частини заняття.

При підготовці до семінарського/практичного заняття рекомендовано опрацювати лекційний матеріал, загальну і спеціальну літературу, національне законодавство та міжнародні акти, відеоматеріали по методиці проведення примирних процедур, а також відпрацьовувати набуті комунікаційні навички в юридичній практиці та повсякденному житті.

Креативність вітається.

Семінарське заняття 1

Тема 1. Правовий статус науково-педагогічних, наукових працівників в закладах вищої освіти та наукових установах.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Нормативно правова база науково-педагогічної та наукової діяльності в закладах вищої освіти
- 1.2. Регулювання трудових відносин в закладах вищої освіти та наукових установах
- 1.3. Оплата праці науково-педагогічних працівників. Врахування наукового стажу. Право на додаткові винагороди та пільги, матеріальне і моральне стимулювання їх праці.
- 1.4. Права та обов'язки учасників освітнього процесу
- 1.5. Вимоги до наукових та науково-педагогічних працівників.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: науковий працівник, науково-педагогічний працівник, заклад вищої освіти, наукова установа, асистент, викладач, доцент, професор.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: права та обов'язки наукових та науково-педагогічних працівників виникають з різних вимог, різних підстав та мають різні правові наслідки. Наукові посади підлягають обов'язковій атестації.

Заклади вищої освіти можуть встановлювати вимоги до посад наукових та науково-педагогічних працівників. Трудові відносини виникають на підставі контракту або трудового договору, строки та зміст яких визначають статутними документами закладу вищої освіти та наукової установи.

Для розуміння тематики варто звернути увагу на декілька закладів освіти різної форми власності для розуміння їх статутних вимог до різних посад, а також штатні розписи для розуміння варіативності оплати праці науково-педагогічного працівника за науковим ступенем, вченим званням, посадою, місцем роботи.

Семінарське заняття 2.

Тема 2. Професійна діяльність науково-педагогічних працівників

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Організація освітнього процесу в закладі вищої освіти.
- 2.2. Планові та звітні документи науково-педагогічних працівників
- 2.3. Відповідність науково-педагогічних працівників ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності
- 2.4. Аудиторні навчальні заняття
- 2.5. Обов'язки науково-педагогічного працівника з організації та проведення практики студентів
- 2.6. Керівництво курсовими та атестаційними роботами.
- 2.7. Участь науково-педагогічних працівників в акредитації освітніх програм

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Національне агентство з забезпечення якості освіти, курсова, контрольна, лекція, семінарське заняття, практичне заняття, освітній компонент

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: Під час вивчення зазначеної теми потрібно дослідити різноманітні варіації відповідності науково-педагогічного працівника ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності через призму освітніх компонент та загальних вимог.

Також варто звернути увагу на наслідки того, що науково-педагогічний працівник не відповідає таким ліцензійним умовам щодо його спроможності викладання окремих освітніх компонент та в цілому роботі в закладі вищої освіти.

Семінарське заняття 3.

Тема 4. Організаційно правове забезпечення наукової діяльності науково-педагогічного працівника

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Вимоги до наукової діяльності науково-педагогічного працівника
- 3.2. Оформлення звітів про результати наукової роботи
- 3.3. Моніторинг впровадження результатів науково-дослідної роботи
- 3.4. Наукові ступені та вчені звання. Позбавлення наукових ступенів. Розгляд апеляцій

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: план про наукову роботу, звіт про наукову роботу, науковий ступінь, вчене звання.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах: варто зосередити увагу на процедурах отримання та позвалення наукових ступенів та вчених звань, в тому числі в частині апеляції на такі рішення. Зрозуміти важливість академічної доброчесності в процесі отримання та прозбавлення наукових ступенів та вчених звань

1.4. Самостійна робота студентів

14.1. Складання порівняльної таблиці кваліфікаційних вимог (за посадами) до науково-педагогічних працівників в ХУУП імені Леоніда Юзькова та 2-х інших за вибором здобувача ЗВО. Кількість посад та закладів освіти здобувач обирає на власний розсуд. Виконання такого завдання оцінюється до 10 балів.

1.4.2. Складання проект плану науково-педагогічної діяльності на навчальний рік за умови посади асистента кафедри на 0,75 ставки. Зразок плану науково-педагогічної діяльності

надано в Google класі «Правове регулювання науково-педагогічної та наукової діяльності» (код приєднання: tngubvu). Виконання такого завдання оцінюється до 10 балів

1.4.2.3. Складання схеми проходження процедури отримання вченого звання доцента. Виконання такого завдання оцінюється до 10 балів.

1.4.2.4. Підготовка рецензії на наукову публікацію одного із науково-педагогічних працівників кафедри, за якою закріплений здобувач. Посилання на наукові профілі науково-педагогічних працівників розміщено на офіційному сайті університету у розділі «Кафедри». Виконання такого завдання оцінюється до 10 балів.

1.5. Вимоги до самостійної роботи

Завдання обирається студентом самостійно і виконується протягом вивчення дисципліни за усталеними вимогами із занесенням їх у GOOGLE-клас дисципліни. Термін виконання самостійної роботи не повинен бути пізніше останнього семінарського заняття з дисципліни в академічній групі, в якій навчається здобувач.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Залежно від безпекової ситуації в країні та регіоні іспит може проводитись у формі усного опитування або виконання тестових завдань.

Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання. Тестові завдання складаються з 30 закритих питань з однією правильною відповіддю.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Загальні положення щодо законодавчого та нормативно-правового забезпечення освіти в Україні.
2. Система нормативного забезпечення прийому на роботу, атестації та звільнення науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти
3. Права, обов'язки та гарантії педагогічних і науково-педагогічних працівників.
4. Оплата праці науково-педагогічних працівників.
5. Врахування наукового стажу.
6. Право на додаткові винагороди та пільги, матеріальне і моральне стимулювання їх праці.
7. Особливості трудового договору (контракту) із науково-педагогічними, науковими та педагогічними працівниками.
8. Просування по службі науково-педагогічного працівника.
9. Відповідність науково-педагогічного працівника кадровим вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.
10. Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічного працівника освітньому компоненту.
11. Досягнення науково-педагогічного працівника у професійній діяльності.
12. Планування та облік діяльності науково-педагогічного працівника.
13. Нормативно-правові засади підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.
14. Поняття, функції та значення правової науки у державі та суспільстві.
15. Основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності.
16. Правове регулювання науки та наукових досліджень в Україні.
17. Конституційно-правові гарантії наукових досліджень.
18. Закони України про наукову діяльність. Підзаконні акти: постанови Верховної Ради України, постанови Кабінету Міністрів України, Укази Президента України, накази Міністерства освіти і науки України, що регулюють наукову діяльність.
19. Склад та підготовка наукових кадрів.
20. Державна атестація наукових установ.
21. Наукова та науково-технічна експертиза.
22. Наукові ступені та вчені звання.
23. Позбавлення наукових ступенів.

24. Розгляд апеляцій.

25. Планування та облік наукової діяльності науково-педагогічного працівника.

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Оплата праці науково-педагогічних працівників.
2. Правове регулювання науки та наукових досліджень в Україні.
3. Планування та облік наукової діяльності науково-педагогічного працівника.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 4 лекційних занять за денною формою навчання, 4 – за заочною формою навчання.

Отже, здобувач може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій			
			1	2	3	4
1.	Денна	4	2,5	5	7,5	10

2.	Заочна	4	1,3	2,5	3,8	5,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 3 семінарських занять за денною формою навчання, 3 – за заочною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного) заняття кожному здобувачеві до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (в редакції, затвердженій рішенням вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1).

2.5 На семестровий контроль з кожної навчальної дисципліни відводиться 30 балів. Шкала визначення балів за результатами семестрового контролю подана у табл.

**Шкала
визначення балів за результатами семестрового контролю**

Кількість балів за результатами семестрового контролю	Рівень знань студента	Критерії оцінювання
27 – 30	високий	Студент правильно, повно та аргументовано розкрив питання, продемонстрував вміння самостійно аналізувати теоретичний матеріал, правильно та аргументовано вирішив завдання практичного характеру, володіє термінологією і викладає матеріал чітко і логічно.
24,5 – 26,5	достатній	Студент достатньо повно розкрив суть питання, володіє термінологією, але назвав не всі риси, ознаки або види явища, процесу, інституту, теорії, категорії, проблеми, не до кінця розкрив зміст понять, допустив деякі неточності, які були виправлені ним при відповідях на додаткові питання і не вплинули на правильне розуміння змісту.
22,5 – 24		Студент у цілому розкрив суть питання, відповідає аргументовано і загалом правильно, володіє термінологією, але назвав не всі теорії, функції, риси явища, інституту, процесу, допустив декілька помилок, які не вплинули на їх правильне розуміння.
20,5 – 22	середній	Студент не до кінця розкрив основний зміст питання, деякі суттєві риси, явища, поняття. Проблеми розкрив частково, допустив певні помилки та неточності, які свідчать про його неповне розуміння сутності питання, в основному володіє термінологією.

18 – 20		Студент не до кінця розкрив зміст питання, не повністю визначив його істотні аспекти: риси, функції, види, форми тощо, допустив помилки принципового характеру, недостатньо володіє термінологією.
10,5 – 17,5	низький	Студент не достатньо розкрив зміст питання, не вміє його аналізувати і не може послідовно і логічно викласти, допустив суттєві помилки, не володіє термінологією.
0 – 10		Студент не розкрив зміст питання, не зумів його аналізувати і послідовно і логічно викласти, допустив хибні думки, не володіє термінологією.

Підсумовування балів за результатами вивчення навчальної дисципліни здійснюється після складання семестрового контролю. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем балів з поточного та семестрового контролю, а також додаткових балів. Семестрова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані та заліковій книжці здобувача, при чому вона не може перевищувати 100 балів.

2.6 У разі отримання за результатами вивчення навчальної дисципліни (поточного і підсумкового контролю) 34 або менше балів (оцінка F за шкалою ЄКТС) здобувач зобов'язаний повторно вивчити дисципліну в наступному навчальному періоді. У разі отримання за результатами вивчення навчальної дисципліни (поточного і підсумкового контролю) 35-59 балів (оцінка FX за шкалою ЄКТС) здобувач має право повторно пройти підсумковий контроль двічі: перший раз – перескладання викладачеві, другий раз – перескладання комісії.

3. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Валеев Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник/ Луганськ, 2011. С. 226. URL :http://www.irf.ua/files/ukr/programs/edu/edu_posibnyk.pdf
2. Методика виконання дисертаційної роботи (PhDThesisProspectus) [Електронний ресурс] : опорний конспект лекцій. - Тернопіль : ТНЕУ, 2019. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38438/1/napbsannja%20dusertazii.pdf>
3. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство : навч. посіб. : для студентів ВНЗ / Г. В. Лаврик та ін. Вищий навч. заклад Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ) ; за ред. Г. В. Лаврик. Київ : Центр учбової літератури, 2017. с. 206
4. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство [текст]: навч.посіб. / Г. В. Лаврик, Г. В. Терела, Т. О. Харченко [та ін.]; за ред. Г. В. Лаврик. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 208 с.
5. Коваленко Д. В. Теоретико-правові основи освіти [Текст] : навч. посіб. /Д. В. Коваленко. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. 324 с.
6. Освітнє право: навч. посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол. : В. В.Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.]; за заг. ред. В. В.Астахова; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». Х. : Вид-во НУА,2011. 188 с. URL : <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/89/1/osvpravo-np.pdf>

7.2. Допоміжні джерела

1. Правове регулювання трудових відносин наукових (науково-педагогічних) працівників: Монографія / Ю. В. Баранюк, С. В. Дріжчана, А. В. Скоробагатькота ін. ; відп. ред. Н. М.

- Хуторян. К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2005. 240 с.
2. Стороженко О. М., Німко О. Б. Правові основи діяльності вищих навчальних закладів: навч. посіб. К. : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 50 с.
  3. Савіщенко В. М. Адміністративно-правове забезпечення освіти та науки в Україні : монографія. Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпропетровськ : Ліра, 2015. 371 с.
  4. Тамм А. Є., Радченко О. В., Поступна О. В. Державна політика і управління в освіті : підручник. Харк. регіон. ін-т держ. упр. Нац.акад. держ. упр. при Президентові України. Х. : Вид-во Асоц. д-рів наук держ.упр., 2011. 271 с.
  5. Цибульов П. М., Чеботарьов В. П., Зінов В. Г., Суїні Ю. Управління інтелектуальною власністю : монографія / за заг. ред. П. М. Цибульова. К. :«К.І.С.»», 2005. 448 с.
  6. Давидова Н. О., Ворон М. В. Цивільно-правові договори в сфері освіти: навч. посіб. К. : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 54 с
  7. Конституція України від 28.06.1996 // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
  8. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
  9. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII: URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
  10. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
  11. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 р. № URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
  12. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2016 р. № 848-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
  13. Про освіту : Закон України від 23 травня 1991 р. № 1060-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
  14. Про професійно-технічну освіту : Закон України від 10 лютого 1998 р. № 103/98-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
  15. Деякі питання Державної служби якості освіти України): Постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2018-%D0%BF#Text>
  16. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Міністерство освіти і науки України - <https://mon.gov.ua/ua>
2. Інформаційна система Національного агентства з забезпечення якості освіти - <https://svr.naq.gov.ua/#/all-defenses>
3. Наукові фахові видання – <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovi-vidannya>